VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 168)**

z dnia 23 listopada 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 168)

23 listopada 2017 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Konrada Głębockiego (PiS)** oraz posła **Lecha Kołakowskiego (PiS)**, zastępców przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii Europejskiej (COM(2017) 487 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej;

II. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (5 grudnia 2017 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2015) 586, COM(2016) 755, 757, 786, 850, 851, 852, 854;

III. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (COM(2017) 569 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Nowak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Jadwiga Emilewicz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Artur Zaniewski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Dorota Olejniczak** i **Konrad Kuszel** – eksperci ds. legislacji, **Jacek Kulicki** – specjalista ds. finansów publicznych, **Adrian Grycuk** – specjalista ds. systemu gospodarczego z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Konrad Głębocki (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich posłów członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów i towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii Europejskiej (COM(2017) 487 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany przez panią minister Jadwigę Emilewicz, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, którą serdecznie witamy. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Jadwiga Emilewicz:

Panie pośle, panie i panowie posłowie, przede wszystkim przepraszam za spóźnienie. Dzisiaj trudny kalendarzowo dzień. To tylko i wyłącznie nadmiar obowiązków w kalendarzu. Dziękuję za cierpliwość. Szanowni państwo, tak jak pan poseł wspomniał, rzecz dotyczy stanowiska RP wobec niedawnego rozporządzenia PE i Rady ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w UE. Po pierwsze, polski rząd z zainteresowaniem i przychylnością patrzy na rozporządzenie, ponieważ – co jest jego celem? Celem jest ustanowienie ram dla państw członkowskich i w niektórych przypadkach dla Komisji służących monitorowaniu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, jednocześnie umożliwiających państwom członkowskim uwzględnianie ich indywidualnej sytuacji i uwarunkowań. O jakich inwestycjach mówimy i skąd takie szczególne zainteresowanie parlamentu? Mówimy o praktykach, które są obserwowane z dużym niepokojem przez państwa członkowskie, dotyczących przejmowania kapitałowego właścicielskiego pewnych strategicznych inwestycji realizowanych dotychczas przez państwa członkowskie, strategicznych ze względów technologicznych, ze względów bezpieczeństwa, przez państwa inne, a zatem inwestycji, które mogą mieć istotny wpływ na poziom bezpieczeństwa gospodarczego państw UE.

Obserwując te zjawiska, jak również dostrzegając takie procesy, które mają miejsce także w Polsce, polski system prawny był już przygotowany na tego typu analizy. Od 2015 r. obowiązuje ustawa o kontroli niektórych inwestycji, która wprowadza mechanizm kontroli takich inwestycji w odniesieniu do transakcji nabycia akcji albo udziału praw majątkowych w podmiotach działających w strategicznych sektorach gospodarki RP. Jedyna istotna uwaga, jaką zgłaszamy, to, że to rozporządzenie nie powinno ograniczać możliwości stosowania krajowych regulacji w tym zakresie, a więc aby niejako wzmacniało prawo krajowe, a nie ograniczało je, oraz aby lista czynników, które mogą wpływać na to, że kontrola danej inwestycji, czy to nabycia akcji, czy też udziałów, nie była zamkniętym katalogiem, aby państwa członkowskie mogły elastycznie regulować, wskazywać ten wykaz czynników, aby mogły go brać pod uwagę przy takim monitorowaniu, właśnie biorąc pod uwagę bezpieczeństwo i porządek publiczny. A zatem te drobne dwie uwagi do całości brzmienia rozporządzenia, wobec którego stanowisko Polski jest jednoznacznie przychylne, tak jak powiedziałam. Dostrzegamy niebezpieczeństwa, które stały u źródeł przygotowanego przez parlament rozporządzenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Konrad Głębocki (PiS):

Dziękuję. Posłem sprawozdawcą tego dokumentu jest pan poseł Tadeusz Cymański. Bardzo proszę, panie pośle, o zabranie głosu.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani minister tak zgrabnie i szczegółowo wyjaśniła, że moje zadanie jest niełatwe, żeby wygłosić koreferat. Ale myślę, że podkreśliłbym jedynie to, co było konkluzją całego stanowiska. Powiedziałbym, że intencja, chyba nikt w to nie wątpi, jest oczywista i jest zawarta we wniosku dotyczącym rozporządzenia, które ma na celu współpracę pomiędzy państwami. Chodzi o okiełznanie pewnego zjawiska czy pewnych procederów, i to jest zawarte bardzo mocno w materiale, który otrzymaliśmy, a więc przejrzystość, zapobieganie obchodzeniu mechanizmów, a więc praktyki, które mają na celu działanie w ramach legalnego prawa, ale obejścia. Ta czujność. W tym momencie polskie uwagi czy propozycje, czy oświadczenie polskiego rządu, że to rozporządzenie nie ogranicza, rozszerza i również nie zawiera wyczerpanego katalogu – jak najbardziej możemy się tylko pod tym podpisać i bez wielkich obaw można by nawet ten koreferat zakończyć i zaproponować przejście do następnego punktu.

Przewodniczący poseł Konrad Głębocki (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Wobec tego proponuję następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2017) 487 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu**. Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (5 grudnia 2017 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Piotra Nowaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska RP.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Piotr Nowak:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, mam przyjemność przedstawić państwu informację o punktach legislacyjnych przewidzianych do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Ecofin 5 grudnia br. 20 listopada Sekretariat Generalny UE przekazał tzw. listę A. Wskazano w niej na przyjęcie podejścia ogólnego w odniesieniu do wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie zintegrowanych statystyk rolnych oraz uchylającego rozporządzenie WE 1166/2008 i UE 1337/2011. Rząd popiera przedłożony projekt ramowy rozporządzenia, gdyż zawiera większość modyfikacji postulowanych przez stronę polską i stanowi dobrą podstawę dla prowadzenia statystyk rolniczych w określonym w nim zakresie.

Stanowisko rządu do tego dokumentu UE zostało przygotowane przez Główny Urząd Statystyczny i było przedmiotem prac szanownej Komisji w styczniu 2017 r. Opinia Komisji była zgodna ze stanowiskiem rządu. Natomiast na samym posiedzeniu Rady Ecofin w ramach tzw. listy B, czyli aktów prawnych, w odniesieniu do których przewiduje się dyskusję, przedstawiciel rządu między innymi wysłucha informacji na temat stanu spraw w odniesieniu do wniosku dotyczącego rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie UE 806/2014 w celu ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów, czyli trzeciego filaru unii bankowej. Polska nie uczestniczy w unii bankowej, niemniej aktywnie bierze udział w pracach grupy roboczej zajmującej się tym systemem, mając na względzie potrzebę zapewnienia ochrony interesów państw spoza unii bankowej, jak i ewentualne przystąpienie Polski do unii bankowej w przyszłości. Rząd popiera inicjatywę dotyczącą utworzenia europejskiego systemu ochrony depozytów jako elementu dopełniającego unię bankową. Wysoka Komisja rozpatrzyła stanowisko rządu w tej sprawie 28 stycznia 2016 r. i nie zgłosiła uwag.

Na posiedzeniu Rady Ecofin planowane jest również przyjęcie podejścia ogólnego w sprawie czterech aktów: dwóch dyrektyw i dwóch rozporządzeń, które stanowią części składowe pakietu określające środki redukcji ryzyka. Od początku negocjacji rząd podkreślał istotność zachowania delikatnej równowagi między krajami macierzystymi a goszczącymi instytucje finansowe, która została znacząco osłabiona w propozycjach legislacyjnych Komisji Europejskiej składających się na pakiet środków redukcji ryzyka. Kierunek zmian na etapie aktualnych negocjacji w Radzie prowadzi jednak do tego, że Polska może poprzeć ogólne podejście zaprezentowane przez prezydencję Estonii. Stanowiska rządu odnoszące się do poszczególnych części wyżej wymienionego pakietu zostały przyjęte głównie na początku 2017 r. przez Komitet do Spraw Europejskich oraz następnie przez Wysoką Komisję. Opinia Komisji była zgodna ze stanowiskiem rządu. Rząd wyrazi także zgodę na przyjęcie porozumienia politycznego w sprawie propozycji dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych zobowiązań wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość. Proponowana zmiana przepisów przyczyni się między innymi do pełniejszego odwzorowania zasady opodatkowania towarów i usług w miejscu ich faktycznej konsumpcji, co oznacza, że przychody VAT zasilać będą budżet państwa ostatecznego odbiorcy towaru lub usługi, a także do zmodernizowania i uproszczenia systemu VAT w odniesieniu do transgranicznego handlu elektronicznego. Rząd wyrazi również zgodę na przyjęcie porozumienia politycznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej. Zapisy rozporządzenia regulują między innymi zasady przekazywania drogą elektroniczną dokumentów oraz płatności składanych przez podat-

ników VAT pomiędzy państwem członkowskim identyfikacji a państwem członkowskim zwrotu.

Powyższe akty to części składowe tak zwanego pakietu e-Commerce. Stanowiska do dokumentów zostały przyjęte przez KSE na początku br. i przedłożone do rozpatrzenia członkom szanownej Komisji. W obu przypadkach opinia Komisji była zgodna ze stanowiskiem rządu. Na posiedzeniu Rady Ecofin przedstawiciel rządu w ramach punktu „sprawy różne" wysłucha również informacji Komisji Europejskiej na temat tzw. pakietu VAT. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych 5 grudnia 2017 r. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (COM(2017) 569 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany również przez pana ministra Piotra Nowaka, podsekretarza stanu w MF. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Nowak:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, celem wniosku jest realizacja zapowiedzi Komisji zawartych w planie działania w zakresie VAT z kwietnia 2016 r. w zakresie przyszłego wdrożenia systemu definitywnego, jak i realizacja postulowanych w konkluzjach Rady z listopada 2016 r. szybkich działań nakierowanych na ulepszenie niektórych obszarów związanych z handlem wewnątrzunijnym. Chodzi o zasady korzystania z magazynów konsygnacyjnych, uproszczeń w transakcjach łańcuchowych, uzależnienia zwolnienia lub odpowiednio stawki zero dla wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów od ważnej rejestracji podatników dla celów unijnego VAT, czy też określenia dowodów potwierdzających dostawy unijne.

Zmiany proponowane przez Komisję dotyczą następujących spraw: po pierwsze, wprowadzania zapisu sygnalizującego zmiany ukierunkowane na stworzenie systemu docelowego, zgodnie z którym regulacje w zakresie wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi przewidziane w dyrektywie VAT mają charakter przejściowy i zostaną zastąpione przepisami opartymi na zasadzie opodatkowania dostaw towarów i świadczenia usług w państwie członkowskim przeznaczenia przy zastosowaniu stawek VAT właściwych w państwie członkowskim przeznaczenia. Dla uproszczenia tego rozliczenia przewidziane byłoby rozszerzenie zakresu obecnego jednego okienka. Po drugie, wprowadzenia pojęcia podatnika certyfikowanego, tj. nadawania takiego statusu podatnikom rzetelnym, którzy korzystaliby z określonych uproszczeń, a przy dochodzeniu do systemu docelowego w pierwszej fazie rozliczaliby VAT od transakcji wewnątrzwspólnotowych na dotychczasowych zasadach. Po trzecie, wprowadzenia regulacji upraszczających i harmonizujących korzystanie z magazynów konsygnacyjnych, tj. uznania, że korzystanie z magazynu konsygnacyjnego prowadzi do powstania pojedynczej dostawy w państwie członkowskim, w którym znajduje się magazyn, o ile ta transakcja ma miejsce pomiędzy dwoma podatnikami certyfikowanymi. Po czwarte, wprowadzenia regulacji unifikujących podejście do transakcji łańcuchowych, tj. określenia, komu w łańcuchu należy przypisać transport danego towaru. Przepisy te miałyby również zastosowanie, gdy dostawca pośredniczący i podatnik, który dostarczył mu towary, są podatnikami certyfikowanymi. Po piąte, wprowadzenia przesłanki materialnej zastosowania zwolnienia dla dostawy wewnątrzwspólnotowej lub odpowiednio stawki zero w postaci ważnego

numeru identyfikacyjnego nabywcy towarów dla potrzeb transakcji wewnątrzunijnych i wykazywania nabywcy w informacji podsumowującej składanej przez dostawcę.

Rząd RP kierunkowo popiera przedłożony przez Komisję projekt zmian do dyrektywy VAT. Mamy jednak pewne uwagi. Odnosząc się do projektowanych zmian sygnalizujących wprowadzenie systemu docelowego, uważamy, że opodatkowanie handlu transgranicznego w UE na zasadzie miejsca przeznaczenia może być metodą służącą ograniczeniu liczby oszustw w tym obszarze, z którymi obecnie borykają się państwa UE. Należy pamiętać, że wprowadzenie takiego systemu wymaga w pierwszej kolejności zapewnienia zintegrowanego zarządzania i egzekwowania VAT dzięki ścisłej współpracy pomiędzy administracjami podatkowymi poszczególnych państw członkowskich. Odnosząc się do propozycji wprowadzenia instytucji podatnika certyfikowanego, rozumiemy ideę zaproponowanego rozwiązania, niemniej wskazujemy na istotne ryzyko znacznego skomplikowania systemu VAT w tym schemacie. Wprowadzenie tej instytucji obarczone jest także ryzykiem zaburzenia zasad konkurencyjności i równych warunków funkcjonowania dla wszystkich uczestników rynku. Dodatkowo niesie ze sobą trudności w administrowaniu przez organy skarbowe. Stąd rząd odnosi się z rezerwą do proponowanej koncepcji oraz uważa, że przepisy w tej materii wymagają szczegółowej analizy i dyskusji. Co do uproszczeń związanych z wykorzystaniem magazynów konsygnacyjnych, zasadniczo popieramy ideę harmonizacji tych przepisów. Niemniej z uwagi na fakt, że projektowane regulacje gwarantują uproszczenia w opodatkowaniu tych transakcji jedynie w sytuacji posiadania statusu podatnika certyfikowanego, w ocenie rządu wymagają one dalszej analizy. W odniesieniu do regulacji dotyczących transakcji łańcuchowych rząd popiera inicjatywę ich ujednolicenia i stworzenia większej pewności prawnej dla podmiotów biorących w tym udział. Uzależnienie warunku zwolnienia dla wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów od ważnego numeru identyfikacji podatkowej nabywcy rząd ocenia natomiast bardzo pozytywnie. Obecnie jest to wyłącznie wymóg formalny, a nie materialny, przez co niejednokrotnie wytrąca się oręż administracji podatkowej w walce z próbami oszustw VAT. Wszelkie działania na tym polu zasługują zatem na poparcie.

Dodatkowo rząd RP kierunkowo popiera zmianę zaproponowaną w rozporządzeniu wykonawczym mającą na celu stworzenie wykazu dokumentów mogących stanowić dowód potwierdzający transport lub wysyłkę towarów do innego państwa członkowskiego. Rozporządzenie to jest również skierowane wyłącznie do podatników certyfikowanych i rząd uważa, że projektowane przepisy wymagają dalszej analizy i potencjalnego uzupełnienia. Projekt przewiduje stosowanie tych przepisów od 1 stycznia 2019 r. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Truskolaski. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Truskolaski (N):

Dziękuję, panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie podatku od wartości dodanej oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi COM(2017) 569 – wersja ostateczna jest elementem budowy docelowego systemu podatku od wartości dodanej w handlu pomiędzy państwami członkowskimi UE. Zawiera dwa rodzaje przepisów. Po pierwsze, określające zarys ostatecznego docelowego systemu podatku VAT, a po drugie przybliża obecne rozwiązanie do modelu docelowego. Projektowane zmiany prowadzące do ustanowienia ostatecznego kształtu systemu podatku VAT w odniesieniu do transakcji B2B należy oceniać przede wszystkim w kontekście art. 113, który stanowi podstawę prawną harmonizacji w UE podatków obrotowych, akcyzy i innych podatków pośrednich.

Jakie są cele tej dyrektywy? Utworzenie prostego, nowoczesnego i odpornego na oszustwa systemu VAT, który jest jednym z priorytetów fiskalnych określonych przez Komisję na 2017 r., zwalczanie oszustw związanych z VAT, na przykład typu znikający podmiot

gospodarczy, zmniejszenie obciążenia administracyjnego, w szczególności dla sektora MŚP. Jest to również ważny cel w strategii UE.

Jeżeli chodzi o opinię BAS, to projekt nie budzi wątpliwości co do zgodności z zasadą pomocniczości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 dokument o sygnaturze COM(2017) 569 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu z zastrzeżeniami**. Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III. Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do spraw bieżących. Następne posiedzenie Komisji odbędzie się jutro o godzinie 14.30. Przypominam, że spotykamy się z komisarz ds. transportu panią Bulc. Bardzo proszę państwa posłów o obecność. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie. Na tym zakończymy rozpatrywanie pkt IV. Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.